

י י ד י ש ע

פעם שער צייטונג

דיוענס בלאטש ערשיינט דריי מאל וואכענטליך...

אויף דיוענס צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פארענטערן...

Nr. 106 ועכצעהנטער יארהונג Pest, den 12. September 1884

דיא טאקטיק קאלאמאן טיפאס.

דיא פאליטישען פיינדע דעם אונגארישען מיניסטער-פארזעצערן שטעללען עס צוואו אין אבי-דערו, דאס קאלאמאן פאן טיפאס איין בעדייטענדיגע דער פאליטיקער אדער גאר איין שטאטמאנאן ווארען זיי נעבן זייער צו, דאס ער איין אייגענע צייכענטער טאקטיקער איז, דער דורך קליינליכע ווינקעלעכע אונד נעשיקטע קארטעשקעלעכע גאר אפט ווייזן גענענען עמפאנדליכע ניעדערלאנגען בעדייטענע אונד ווייזן זייערע דין נאדערס. דיא נע-שיקטע ווירד צוואר, אונזערע אוממאגעבליכע אנוכט נאך, דיוענס אירטשיל דער אפאזיציאן זיינען שטראפע אונד קאלאמאן פאן טיפאס צו דען גראטען שטאטמאנאנערען אינזערעם פאסטער-לאנדעם צאהלען, דיוענס מאל וואללען יעדאן אויך וויר גור פאן דער אויסגעצייכענען טאקטיק דעם מיניסטער-פארזעצערן שטרעכען, דורך וועלכע ער ווייזן פיינען דען פליכטמאסען באדען פאן איין טער דען פיסען ענטשאנען, אונד זיי וועלכט אונד ווייזן נעכטערט אונד ערליכטערט האט, וויא איין עשיקטער פעהלדער, וועלכער דען פיינד צווינגט זיינען בעסטען עקסאסע אינגיטער צו פערשידענדיגע דען דאמט איהם פיר דיא אייגענליכע ענטשענדיגס דונקשלאכט קיין פלייער אונד קיין בלייא איבערן בלייבען, אז איינס קאלאמאן טיפאס מיט ווייזן גע-יערען פערפארדען.

נאטורליך, דיא אפאזיציאן וואללען טע איהר פולווער נייכט צו פרייה פער שיעסען, זיענע איינעלענע דער דרויסן פראגען איז נאטורליך פאן זאלכער וויכטיגקייט פיר אונגארן, דאס, וועגן דאס לאנד נייכט אים פארויס געהאט פארבערטיקט אונד, וואס דיא רעזיערונג אייגענטליך ווילל, אונד דיא אפאזיציאן איז פארלאמענטע דען ערסטען שטורם געגען דיא רעזיערונג אונטערנימען, דיא לאנד דערנעבן בען זעהר ערשייערט ווערדען קאנגעט, דעסחאלב וואללען דיא אפאזיציאן אויך איינע דעקוססיאן דיווער פראגען אים פאראויס נייכט איינגעהן, דיא שפארטע אירע קראפט פארלאמענט אויך, דיא וואללען טע נייכט דאס דיא אפגעני-ליכע מיטונג צום האבען, דין געניט דיא אינפארמיר-דען אונד צו בערווינגען, בעפאר דער אייגענליכע קאמפא אים פארלאמענטע בעגאנגען האט, אויס דיווענס אונד צו ער האלט עס וואו דיא דע דיא אפאזיציאן היינטיגע דראנגט, קאלאמאן טיפאס האט זיא געצויאנגען, דאס זיא דאס זיינען, וואס זיא פארצוהינגען ווייס יעצט פארצוהינגען מיט, נאך פאר דער ענט-שיידונגסלאכט אים פארלאמענטע, זיא האט זיא מיט איינעם געצויאנגען, איהר פלייער אונטישן צו פערשיקען, דיא אפאזיציאן מיט ע נייכט אויך דיא רעדע איינעם אבער-דענען, אונד וועגן דערנעבן נאך זא הערפארדענען איז, איינגעזען, דיא דא דא אבער נייכט שווי-גען וועגן דאס הויפט דער רעזיערונג, דער פיהרער דען דאמאטאט אפגען אקווייט, דאס אונד דאס ווערדען אויך דעם פארלאמענטע פארלענען.

מיט דאס האנדווערק געלעגט ווערדען, וועגן און דיוענס לאנדע וועדער רוח, אונד אדרונג הערר-שען זאלל.

דיא טאלע ווארט, מיט וועלכער דיא אנט-סעמיטישען שמועזלאכטער איבער דען "פער-דעטען" קאלאמאן טיפאס הערפאללען, דיא וויל-דע לייזענשאפטליכקייט מיט וועלכער דיא קאמא-לישען איז איוסאקראטישען צייטונגען דיא ענט-ווינקלעכען רעפארמאציע צערפליישען, דיא הע-צאנגעללען ארגאנען בעהאנדעלט ווערדען, בעזייט צור געניגע דאס עס דעם מיניסטער-פארזעצערן וויכטיגסטע אונד ווייזן זייערע דין נאדערס, דאס רעפארמאציע האט דעם קעפערען היינטצוטאג אונד דאס גראסע עראייניגט דיווער וואכע אונד דראנגט אללעס אנדערע און דען הינטערנייד צווישן, עס איז מעקוודר, דאס דיא בלאטטער דעם ריק-שייטעס אונד דער פליכטמיט, טיפאס בעזייט דיוען, דאס ער דיא פרויזיס דער פיעסע פער-ניכטען ווירד, זיא דיא זיך פיר אללעס און דער וועלט, גור נייכט פיר פרויזיס בעזייטען, דיא אנטשעמיטישען דעיען געשאפט און געפארט אונד האבען וועגנעטענס ארוואכע צו ווישקען, זיא זאל-ליען גור ווישקען אונד טאבען ביז אהינגע דער ניי-טען שייט פאר דיא טילדער טריטט, אונד דיא און איהרע אייגענען באהייט ערשיקטען, עס קאן נייכט לאנגער געדולדעט ווערדען, דאס זיענע גע-פארליכע בעטא-עבאנאיע וועלכע אים שטאנדע איז אויך אונזערן קאנינג און און דער שטעט צווישן און ווילד אונד אונזער פיי-ווייל ער אלס גערעכטער פירט פיר דיא גלייכהייט אונד ביהענדליכע ליעבע אייגענעטען איז, נאך ווייטער איהר פערבערטיקע אנהויבען בעזייטען זיא טאבען אונד ווייזען דאס טיפאס דיא פרויזיס טאדעט, נין דאדור דאס ער איז איינען טיילקאפ אונטערעט, ווירד דיא פרויזיס עשיקטען ווערדען, איבערניגע אונד עס געוויס, דאס וועלדען דאס טאשיע פארראמט זיעצט אונטערניגען ווירד, דעסא זיערער איז דיא הויכפיהרונג דעסועלבען אים פארלאמענט.

אונזערע ליערע ווערדען זיך עראיינגען, דאס עסערך אוואקא, דער אבער-דענטע פאן מאריא-טהע-עיאפעל, און ווייזער פראנאטמיר-דע, וועלכע וויר ווייזענדיג פאן איינעם לייטארט-קעל בעשענדיגע האבען, פאן אונד וואללען דער רעזיערונגספארטיא דעם קעפערען הויכט טאנעס איינשטעללעט, וועלכע אויך דער ביהרער דעם מיניסטער-פארזעצערן, נאך ארווייזן טיפאס אס זיענען דיוענס און דיוס-טא-ענט-מאראן בען טאנטע, נאטורליך דיא העפאס דעם אבער-הויכע דיא מאנדאט פעהלדערענע אים אבער-דענטען ווייזען אונד דיא מאסענעלענע דער פיעסע וויר האבען ווייזענדיג דארויף איינפערקראם געמאכט דאס אוואקא און פאלגע ווער אינטישען בעזיע-הינגען צו דעם מיניסטער-פארזעצערן, אים דאל-מעטש דער רעזיערונג בערשאפטע ווערדען מיט שפארטע איינשטען זיך נאך 2-3 פערפאר-דען גענדע אבער-דענטע דער רעזיערונגס-פארטיא דיא פארזעצערן ווענע וויא עסערך אוואקא, יא ווען וויר אונס העכט עראיינגען, זאנעט אויך מיניסטער טיעפאט, צוואר עסערך פערשיקט-ען מיט אונד אינדיטליך עטוואס אנהליכעס טראגט-דעם אונד דיא איינגעזעהנען מיט איינער אליגע איינען דעקוססיאן נייכט געקאממען אונד אים לאנדע וואו מאן איבער דאס וואס דיא רעזיערו-ג אים ניען הויכטאנע אונטערנימען ווירד, ציעט-ליך אים אינקלארען, דיא אפאזיציאן וועלכע זאכט איבער דיא רעזיערונג איינעוויג דער רע-זיערונג אדער איהרע אנהאנגער אונטער-לאנג פיע-ר צו שיינען פלעגט זא דאס וועלכט דער לעטצטע דאפפארטישע ערפארטען מיט, וואס פיר מאנען שרייבן דיא וויכטיגסטע רעזיערונג דעם לאנדע ווערדען שיינען ווילל וועגן זיך דען וויאזענדיג איינערניגען ענטשאנען, וועלכע וויכטיקען האבן וויכטיגע אונטערנימען בעהאנדען, וויא אונד שיינענער פעהלדערען אונד דאס איז

קאלאמאן טיפאס און גראסווארדיין.

נאכדעם וויר דען הייפאנאחאלט דער רוי-שא-ענט-מאראנער רעדע דעם גראפען לודוויג טיפאס, שאן און אונזערע מיט-מאנא-מיעטער מיט-ען טהיילט האבען, האלטען וויר עס פיר איבערפליס-סע, אויך דיא רעדע דעם מיניסטער-פארזעצערן צו ווער-דע-האלען, נאכדעם דיוען, וויא וויר דאס שאן און אונזערע לייטאטיקעל בעהעקטען און דען הייפאנאחאלט מיט דער רעדע ווענע גראפלי-בען ביהרערס איבער-אוישטימט, ווער וואללען וויר דאס איינעם איבער דען עמפאנג דעם מיניסטער-פארזעצערן אונד וואכטיגע איינעלע-טען מיט-הילדען.

דער מיניסטער-פארזעצער האט זיך צוואר יעדען פיינדליכען עמפאנג פערבעטען, טראטע דעם פראגען דיא שטאט אים פלעסליכען שיקקע, מאן קאנטענען בעני נעמאנעם פער-ביעטען, דאס ער זיך הויב נייכט מיט פאנען, בלי-מען אדער טעפליכען איינשטעטע, און בערשיינג דעם מיניסטער-פארזעצערן בעפארדען זיך דעסען

היינט דארף געמאנד מעהר דאראן צווישען דאס דער קעפערען הויכטאנע דיא פערלאנגענע דער מאנדאט-ווער דער אבער-דענטען אויך וועגנעטענס אדער וואו דיא אבער-דענטען אויך וועלכע טעטע ווערהאלט ווארדען, ווירד דיוענס געווען קיין בעזען האבען, ערסט נאך דרוי אהרען ווערדען דיא אבער-דענטען מיט איינער פארזען מאנדאט-ווער געוואהלט ווערדען, אונד דיא מאס-רעזעלען דער אונטער-דענטען שאנדעסעט-הויכ-פיהרען ווירד, וויא בעזענערד נאטווענדיג בעזאג דעס דיא לאונג דיווער לעטצען פראגע אונד דאס מיטען דיא לייטערען פעהרנאליכקייטען אויך און דיווען טאנען ווערדען אינמאל פערפארדען, דיא אנטשעמיטישען שאנדלאכטער בעשפאכען נאטורליך דיא אנטווארט דעם קאנינג און דיא קאט-האלשען נייכטליכע און אראד און איינער ווייזע וויא מאן און קיינעם שטאטען דער וועלט דענער-דענען טאן אראבען שרייבען דירפטע, אהנע נאך אן רעמוועלבען טאן און דען קעגנער צו גע-לאנגען, ווער אוועק נייכט אינמאל דיא פיעסע-קלאגע איינגעלייטען, וואו אויך ווייזען דאך אים פאר-יאט, דאס דאס געשיארנענערקייט דיא מאיעטאטבער-ווערדען, איינשטעלער אונד העט-עז פיישיפענען ווירד, דיוענס בעטא-עבאנאס

דיא פאליטישען פיינדע דעם אונגארישען מיניסטער-פארזעצערן שטעללען עס צוואו אין אבי-דערו, דאס קאלאמאן פאן טיפאס איין בעדייטענדיגע דער פאליטיקער אדער גאר איין שטאטמאנאן ווארען זיי נעבן זייער צו, דאס ער איין אייגענע צייכענטער טאקטיקער איז, דער דורך קליינליכע ווינקעלעכע אונד נעשיקטע קארטעשקעלעכע גאר אפט ווייזן גענענען עמפאנדליכע ניעדערלאנגען בעדייטענע אונד ווייזן זייערע דין נאדערס. דיא נע-שיקטע ווירד צוואר, אונזערע אוממאגעבליכע אנוכט נאך, דיוענס אירטשיל דער אפאזיציאן זיינען שטראפע אונד קאלאמאן פאן טיפאס צו דען גראטען שטאטמאנאנערען אינזערעם פאסטער-לאנדעם צאהלען, דיוענס מאל וואללען יעדאן אויך וויר גור פאן דער אויסגעצייכענען טאקטיק דעם מיניסטער-פארזעצערן שטרעכען, דורך וועלכע ער ווייזן פיינען דען פליכטמאסען באדען פאן איין טער דען פיסען ענטשאנען, אונד זיי וועלכט אונד ווייזן נעכטערט אונד ערליכטערט האט, וויא איין עשיקטער פעהלדער, וועלכער דען פיינד צווינגט זיינען בעסטען עקסאסע אינגיטער צו פערשידענדיגע דען דאמט איהם פיר דיא אייגענליכע ענטשענדיגס דונקשלאכט קיין פלייער אונד קיין בלייא איבערן בלייבען, אז איינס קאלאמאן טיפאס מיט ווייזן גע-יערען פערפארדען.

דאס איז דער ווארשליש איינער אטמליכען דעפעטע דעם מינאסטראים דעם איינערן דאס פאלקער דער מאנארמיע ווערן מיט באנוגען הער- צען ווערע צוואנגעקענטע ענטבענען, וואס ווער- צען ווארל דאס דרויף קאווער אונטער אונטער איינמאכען, אז פילע איז געוועסן, דאס איז אים איינעם ביינענס מיט רוסלאנד פיר דעוועס רייך נאך ניע טעמע הערפארענענען איז אונטער- ווערן וועט צושטעלן ווי פיר דאס שטייערע אונד גע- ליעכטע היפט ווינער מאיעסטאט אונטערעם קא- נעם, דאס אנהערקענער דעם מאנארמיען האטטען עס צו זינענען זאלען, דאס וועט מאיעסטאט צום בעוועג דעם צאר נאך דעם רוסלאנד באדען בענענען, רוסלאנד איז אין געפארליכער באדען פיר אין געראטעס היפט, צווייטאל, געפארליך פיר דער נאכער דעם צארען, און דינאמיטבאבע איז בילדעט אונד וויס קיינען אונטערשיעד צווישען דעם צארען אונד וועט ערלען נאכטען.

פערשידענע וויאזוינען.

* קאניג אומבערשאפן אין אים א לייען איינער דאס באלער א) דאס ביישפיל, וועלכעס דער קאניג פון איטאליען בעטעט, הייסט צוויי ערפרייכט אונד בעיאנענדיגע הויך דאס באלערא קענט קיינען אונטערשיעד צווישען דעם לעצטען בעטעלער אונד דעם פרינציפאלער קאניג דאס וויס קאניג אומבערשאפן ענטנוואונד ווי יעדער און דערע אונד דאך וועט ער זיך דען נאכטען גע- פארען אים, ער ערשיינט דארט, וואס דאס דעמען אום פרינציפאלען ווינענען וואס דאס עלענער אום שווארצעטען איז ער בעוויכט דאס שפאלער, פראסטע אונד אינטעשטעטע דאס קראנקען; דאס עלענערן אים דען גערפעטעטער היסטען לאסט ער און דאס רעוועינונסטעריע פירערן אונד פערוואנדעלט וועט איינע וואונגע צום שפיטאל, נאכע טאנע פערביינעט ער אין דען שפיטאלען שטאטערהויזען, וואס ער און ווייטעווען אונד ווייטען איינע אונד איינער איה- נען פערזאנליך געלד פערשיינען, דער וועט קאניג פערדיינעט ווארלירן דען שאנען נאמען מיט וועלכעם איהן דאס פאלק אין נאכפער ארויפט; פאטער דעם פאטער אונד ער לאנד עס, דאס בעהארדען

ווינערשען זיך דען קאניג אין דאס געפארליכען שטאטערהויזע צו בעלישטיקן, דען, וויא זיא זאנען, וואס וואלען נעם מייטשולדיגע און אונטער זעלבעס נעם און דעם ווערדען, דער קאניג ליעט זיך ערדאך נעם אבשייערען אונד ערקלאר- טען, אז לאנגע דאס עפירעמיע נעם נאכלאסטע, אין געפאלע צו בלייבען, אין דען לעצטען צווייטא- נען זנד אין געפאלע 1620 סאלארע-ערקראנקענען פארדינעטאמען, פון וועלכע 790 נעם טאדע ענדע- טען, דאס איינע אבריקט איהן וועלכע דאס פאלק נאך הארט, אונד איינע אונד אלליידער קאניג, איהן רעסטען ערווענן דאס פראגעסאנען איינעשטעלעט ווארדען איהן איהן דאס ארבעט ווערדען נעם מעהר מיטאנערעלע, אלס דער קאניג נעסטענען און דאס קראנקענעלאנער איינעם סאלארען טראט אונד און דעסטען איהן איינעם וועסטעל לענענערען אונטערשיידענע דרויף איינעוועגען בעמערקטע, זאמעט ער דעם טראנקען; מיינן זאן, אין טאכטע דער סאלארע, וויא דאס וועהט דעם טאדע משהיג אונד אנטלישען; עס נעשקערט א היינע נעם דאס ערסטע מאל; - מאיעסטאט מינע קינדער אונד מיינן ווייב; - שטאטעלעט דער סאלארע, דער קא- נע אונטערשיידעט, און אלס קאניג, זאנע דער, דאס, ווען דאס שטייבסט, און דען וועהט ערציענען לאסטען ווערדע אונד דען ווייב איינע אפציערע- פערנאן ערהאלטען זאל; - דאס אונטערנען איהן טע ווינענען פאר דרוינען, אנהלבע סענען ווערדען אבינענעם פילע ערצאלעט.

* דאס נעבער דער נייטאנ אין אראד) שפיטענען צום אנדעקען און דען בענען, וועלכע וועט מאיעסטאט איהרע פארברענענע, 10,000 טאלען מיט דער בע- שטימט, דאס דאס האלפטע דער צינוען אלע, איהרע אום אונטערטאנע דעם בעוויכע אן פיקע נעווערענעלע, דאס אונטערע האלפטע אן בעשא- וועט פארברענענע איהרע דענען פארטליען פערשויילט ווערדע.

* איינע האבן ערציענע יודישע וואס האבן א טאנע דען און פארן און פארן ווארדע פאר איינען טאנע דאס פון פירא קארל היינע ערשטעטע, טאנע פאטערען וועלכע פראמע קראנקע אונד אינטערשיעד דער עלענער מעדיקאמענטע איםפאלעט, און געווענאט איינער נראסען געוועלשאפט איהרע פערזאנליכקייטען אינטער אונד איינען איינע אונד איינער ווארלירט אונד מיט דעם ווערדען קאסטענאויפארדע פון דרויף מיליאנען פאנקס ערבייכטע ווארדען, אונד איינערדעם פון פירא היינע וואס איינעשטאטעט, דאס וואס איהן איהרליכעם

אינקאסטען פון 100000 פראנקס דאס, זיא ליעטע אים שטאטע פירטעל פלעזאנע אין דער נאהע דעם בלינדע-אוינעשטעטע, וועלכעס בענעפאלעס פון דענער אבהעציענען וואהלטהאטערען ערביי- טעט ווארדען אים, פירא היינע טאמט אים דער פאמיליע דעם וועלכע-היינענען דיכטערס היינריך היינע, אין סטרייל דער פאמיליע אונד נעמיש, פירא קארל היינע אונד איהרער דעליגאט פירא געבלעקען.

* רוססן און דען פערטערבורגער איה- אנדעלישען באקערען אונד דער פערקירע פון טענס בעקאנענען אונטער ברוד שפרענגע- טענס פארקאנענען ווארדען ווארען; דאס פירא- נען איהן וויי, אונד דאס פאנען איהן דאס בערדאנענען יודישען באקער, אבער ווער פערמאן דען גיינער איינעם רוססישען פערבאכטע צו ערציע- דען; וואס זאלטע איהרענע דער גיינער וויי, ווען נעם איינפארן; דעשען, דאס איינער-וויי דער ווען אים דאס פערטערבורגער ווינער ווערדען אין נראכטע מאכטע ערציענען, אים דיסטריקט פארן אלליין ווען אבער 800 יודישע פאמיליען פון איה- רער הימטש פערמאנעט ווארדען; אין ווארשאווא נאכטע ווילנא האטטען 500 רוססישע איינענאכט- אייבישער דאס דאס היינע ווען נאמענטליך אום אונטאט מעהרמאלס אבערפאלענע אונד געפלי- דערט, אונד דאס וועט אים שטארקענען איהרע וויא איינפאלט נעהאן ווארדען, ענדליך ענטשלאס ויך דאס שטארקענענע דאס, אין דער נאכען שטאדע דען איינפאלט פון נייטטיגען געטראנקען אום אונטאט נאכטענען צו פערבייכען, דיעס ער- רענטע אינטער דען אריינערן איינען זאלבען שטויב, דאס וואס דאס קאסאפאלע קריכע ער- שטרעמען אונד דאס נייטטיגען מיט שטאקען בעארייטיגען.

* נייטטיגע און אים וואר- שוויי, דאס פראקלאמאציע פון וועלכען וויי אונטערע פארניכטענען דאס מעטע עיוואהנטען, דאס וואס אונד דער אונטער דעם צארען וואר- ווארשי צו מיינענען פערבייכעט ווארדען ענט- האלטען אונטער אונטערע פארניכענע שטעללען; אין דעם פערבייכענע קאמפע וועלכען וויי גענען דאס טראנישטע אונד ערציענענע דע- נערוונ איראפאט, נענען רוסלאנד, מיט טאדעס פערבאכטע נעם פארשפערן ווען וויי געוואוינען צו גע- וואלדאמען מיטעלן צו זיינען, ענטשפערקענער דער אבראזשען אונד פארשפערן וועלכע דאס רעווענען רוסלאנד אום גענענאכער און אונטער- ווען ביינעט, דעוועלכע דאס ווערדען אים דאס לענערשיע נעריכט פערבייכעט, דאס וויי אן דעם רעדאקטער פערשיידענע איינען היינענען בע-

האלטען זאל און טאנע ווייב דעם פערדייכענען ווערדען, איהרע עס ווענען טעסטאם אין דען עננען קרייז דעם היינעס באנט אונד מיט דעם ווען קאסט דעם ליעבע שפאלטען; אכט? צו לויבט און, איהן האבע נעם פיר דאס שפאלטען דעם פיינען געלויבט, אלס וואס ווענענען און אונטערשיידענע צו בערעווען, שטאכענער אונד וועהן? וויסנען אלס מיינן קאסטלענען איינענשום פאר מיט לאג? צו לויבט דאס אין דעם טעסטאם אדערן דאלט מיט דאס היינע בלוש וועט פאלקעס, אונד איהן האבע נעם טהיל אן דען שריבען אונד געשילדען דער מענטשנדיכע און אונד אדעל ווארען ענעלע אונד ענטבראנענען פיר דאס לויכעשאנדיגע דער ערדענטאכטע, ווארען איהן, דער איהן, אלס ענטש בעקערען, ערסט צום ענעלע איהן, דער ווערדען ווערדען אבער דער טעסטאם זאלע אבער דען ענעלען וויי, אונד ווער דאס מאכט ווער וועט נעם בע- קאמפט דעם ווייך זיך קיינען פאקטע דעם פערשטאנען, קיין ווען דער ווייזויס אפגען, איהן האבע מיט בעווענע, אונד ווערדען ווייך פירא וויי פון מיינענען איהרענעם לויכע ווענען נאכטעם, דרויסן שוויינע אונד פערלאנגע נעם, דאס איך מיך אין דאס באנער, דענען איהן געשפאנען, מיט אל- ליעס פארבעראכט בענענען, נעבישעס מיט איינעם דער ענעלע מיינעם לעבעס מיך אין ליעבע מיט איינעם וויינע צו פערשישען, וואס ווערדען איהן איהם פאלענען, אונד עס בע- דארף דאס נעם היינע רעכטען.

וויילאש קאנטע דעם אלטען דראנטען און שלע- טען שראקט ביינען. (פארשענע פאלעס)

איהרע טראגען טוישען וואס פליכט אונד קייל איהן איהן הערשא, איהרע ביסטע, דען טאנן איהרע ליעבע צו שאנען, נעם רויח צו בעהארעלען, דאס ער זיך נישט נענען זיא ציינע, וואר זא אונטערנען, דאס פערבייכענע, זיא ווינעט פערנען און קיינעם אדערן אלס ווערדען ווענען פיינדישאפטערהאלטניסע אונד איהרעם נאכטען צו שטע- הען, קלאנע וואס איינפליכט אונד וואהן, דאס קראנעס, דארויך פוערליכער נעשטעט, זאכטערע ווענע איינע- שלאנגע בעשלאסען. דארויך אונטער ענטדעקט זיך דעם איינע וויילאש, אונד נאכט, איהן דאס נראכטע צוויינען דעוועס טאנעס צו סאכטאיה פערשיידענע, דעוועלכען, אלס פערשטעלען אין דעווער זאכט איינפערענען, אקאב פון ערווא איהם זאנליך צו לעבענענען, מיט סאכטאיה נאכטערליך וואס רעדען, אונד עס וואר דיעסטאל וויי איינענעם איינענעסע, דאס וויינען ווארשיען קראפט אונד פירע ליע, איהרע ער ועהר פריכטעטע, סאכטאיה מאכטע דרויך איינע פרינענע פון ווער ווערן פירא יעדע שטישען אין סטרויט פער- ליערען, דען פערפאלענענען ווערע מאכטענען פיינע בלאס- נעשטעלעל אונד פיר וויינען נראכטען פלאן פערלירען וויי, סאכטאיה הארטע איהן דיעטער איהן, אונד זאמע דאנן; דאס וועלכט האכט מיך אלס טעסטאם אונטערקאנען; דער נאכט איהרעלעס האט מיך ניע אונד שטארקע בעווינע נענענען, דאס איהן עס בון יעדער צווייטעל, דען איהן יע און מיינען נאכטליכע בערען געהעט, איהן אום פערשוואונדען, וויילאש דאס וויי מיך ארשטערן, איהן איהן ווייב מיט דען באנדען נעביינער וועלכען אומשטריקע, מיך דאס רעדע ביינע אונד פון מיינעם קווענן זאנענענעלע צוויי- ערע

ברודער גראף לודוויג טימא, דער אבערדיגעשאפן דעם בווארעך קאמיטאטעס, דער דען מיניסטער-פראזידענטען ענטפונגענעפארטער, ווארן זיין ווארן, דער שטעלען טימא אינד נאך אייניגע הערערן אים דעם מיניסטער-ראיס דעם איינער, ביא דעם באהאנדלעט וואר אין נאך טויזענדערן צאהלענדעם פובליקום פערזאמלעטעם, דאס און שטימטשען „עליזע" איסבראך, אלס דער צוג מיט דען נאסטען הערענאכטיגע. אלס דיא נאסטע אומגעשטימטע ווארען טראט בידערמיסטער פראגן שאל פאר אינד בעריסטער דען מיניסטער-פראזידענטען מיט פאלגערער אנשפראכע:

מיט הערפריכטפאללער לעבע בעריסטען וויר ענו. עקסעלענץ אין אינווערער מיטעט אינד אין איה-רע פאטערשטאט. מיט בעריסטער טעם שטאלע בעריסטען וויר דיא אלס אינווערן געלעבעטן אבער-אדנעטען, דיענען זאכן אינווערער שטאטש (עלעניזשע), דער בעריסטע אין יאהרצעהנט הונ-דורף מיט אינארשישע הערענען אינד אינארשישע זינגע דיא רעגירונג דעם לאנדעס יענעם ציערע צופריהט, וועלכעס הינדערשטוינגע אום אייפליגען נעכטע ערווענגען. מאנגען זא דיא צייט, דיא זיא דען וואיגע דעם לאנדעס אינד איהרער לעבען פאמיליע ענטפעהנגען, וואו וואהרענד וועלכער אין אינווערער מיטעט וויילט ווערען אנגעטעם פערברוינגען אינד אינדעם וויר דיא מיט וואהרער אייניקום עמפפאנגען. היפען וויר איהנגע צו: ווילקאממען אין אינווערער מיטעט!

ענטהווארשישע עליענזשע פאלגענע דיעוער בעריסטען, דיא דער מיניסטער-פראזידענטען מיט פאלגענדען ווארטען בעאנטווארטעטע:

עמפפאנגען זיא, מייע פערעהרעטען הערערן, מייען האנד פיר דיא און מיך פערעכטעטען הערערן ליבען ווארטען, מיט דראכטע פרידע קאם איהר אין איהרע מיטעט, אים אויך מינדליך דעם האנדע איסדרוק צו נעכען, פיר דאס מיר גענענאכער שאן צווישען מאלע אין דען טאג געלעבעט פערשטיגען, אונטער מיליע פערדארמטעסן קאנן אויך איהנגע פערזוכערן, דאס יערער אייגענבלוק, דען אויך אין דיער שטאט פערברוינגע, דיא ער איינערונג אין דיא ליקוליסטען שטונדען מינעם לעבעס אין מיר ווארפוט!

צום דריטטען מאלע ערשאללען נאך דיעוען ווארטען שטימטשע עליענזשע מיניסטער-פראזידענטען מיט דיעועטע הערערען דיא האנד, שטעט אין דיא בישאפליכע פערשפאנגען האנד, עקוויפאשע אינד פריהר אין דען נאסטענאך צום „שפארענע אלע". דער זעהר נראכט זאל דיא זעם נאסטענאכעס, דער פראכטפאלל נעשטקט וואר, פערמאכטע דיא פערעהרער דעם מיניסטער-פראזידענטען.

טען קום צו פאסטען, אויף דען זויטענ-נאלעריען האטטען פלאטען נעמאמען. וואהרענד דעם איינזעם ווארדען דער מיניסטער-פראזידענט פאן דען פערסטערן אים מיט בלוטגעשטריכען, וועלכע אין דען נאלאוואנגען געווארען, אינד פאן דער אין דען נאסטען פערזאמלעטען דריטען מענגע מיט לעבנאפגען צוויפען אינד אייפליגעם טיכער-שיווענען בעריסטען.

נאך איינער האלבן שטינדע בעיאנן דער מיניסטער-פראזידענט אין דעם נראכטען, דיסטענציעל-טען זאל אלס דיער, וועלכע איינע פאללע שטינדע הערעטען, אינד וועלכע אין פערטלען טעללען איינע וואהרען שטורם פאן בעריסטערונג הערפאר-רע-נאך וינער רעדע עמפפונג דער מיניסטער דיא דער-פראזידענט דער ראמישקאחאלישען געזעכט-קאמארלישען אינד געזעכט ארענטאלישען געזעכט-ליכטיגן, ווארען אנדערע 10 דעפוטאטען, דיא אין דען מיניסטער בעריסטערעטע אנשפראכען ריכט-טעטען, וועלכע דערזעלבע האנדעט ענטפונגע-נאכט. אום 2 אהר פאנד אין באנדעט שטאטע, צו וועלכעם 300 פערזאנען געלאדען ווארען, עס ווארדען היער בעריסטערעטע טאסטע אייסגע-בראכט. איינער אנדערען ערוואנגען וויר היער דען טוינגשפירך דעם הערערן לודוויג מארקוס, וועלכען דיעוער אויף דען נאכארידענער ראמיש-קאמארלישען בישאפ איינבראכטע, אינד אין וועלכעם דיעוער ערוואנגעט, דאס דיא מאהנגע אינווערעס געלעבעטען קאנגעס אין דיא קאמארלישע געזעכטליכקייט דען נראמיסארישען בישאפ נישטאני-גערען קאנגען, דען דיעוער האט שטעט פיר דיא איינבראכט אינד לעבע אונטער דען קאנפעסטי-אנקע נעמאפעסן, וועסאלב פאן פאללען גע-לעכט אינד פערעהרט וויר, עס מאכטע איינע זעהר נישען איסדרוק, דאס דיעוער שאנע טאכטט אויף איינע קאמארלישען קריבענפירסטען געראדע פאן איינע זידען אייסגעבראכט ווארדען, הערר מארקוס ערוואנגעט איינזענעם, דאס אין גראווארדיין נעמאנד אים שטאנדע ווארען אין דעם שאנגע טעמפלע דער ברגערליכען אינד קאנ-פערסאנעללישען איינבראכט דיא פלאכטע דער צווייטעראכט אינד דעם האסטע אינצופאכען, דען עס נישט אים זאנגען לאנדע קיינע שטאט, וואו פירט קאנפעסטיאנען אין זאלכעם פריעדען אינד אין זאלכער איינבראכט לעבען מאכטען, וואו אין גראווארדיין, ווארען ערהאב ראכטענער דרי מיליען-מאנדע קייט וויין נאכארידענער מינע-טערפארדיענטען, דען ער דען מאזעס דעם אינגא-הישען ליבעראליסטיש נאנגעט, דער קאדוש נאב דער איבערזיינגען איסדרוק, דאס דיא אינגארשישען זידען וויטער איינער דען שטענעדען פליגען.

דיעועס ליבעראליסטיש שטעהען ווערדען, אינד דאס מאן עס איהנען נישט פיר איינעם נעמאמען ווירד, זענען אויך דען דיעועס פאטערליכע לעבען, פאן דעם זעלבע דעם ענטפונגעם אינד דער רעכטליכ-קייט נישט וויכען אינד דורף פלייס, ענטהאלט-זאמקייט אינד איסידיער דען איבריגען בעוואהרערן אלס בישיפעל דיעוען ווערדען, דען די ע זע אומגעשאפטען דער וויען עררענען האט ביא דען ווערענפלינדען, אינווערע שטארט אבער אויס, נאכט-לאך, פרייא פאם ווערענאכטע: דען וויא מאכטע זיא עס זאכט פערדייענען, דאס דער מאזעס דעם אינגארשישע ליבעראליסטיש, דאס קאלאמאן טימא איהר אבערדענטע וויא, דיעועס טאכטע פאלט-טען לויטע עליענזשע אינד לעבנאפגעטע האנדע-קלאפטען.

דיעוע זאכע געהאָרט נאנגע דען ביידען טימא, נאכדעם דער מיניסטער-פראזידענט אין גראם-ווארדיין פאסט וואו אין קאנגע נעפיערעט ווארדען, ווירד דעסטן ביודער לודוויג מאנגען (זאכטאט) אין סענעדורן איינברעפצען, אים דאס אבערדענע טעמאדראט צו איבערנעמען אינד זייע פראגמאט-רעדע אבעוואלטען, דיא שטאטס מאכט גראסאר-מיגע פארברויטונגען, אום איינערן וואָהלשאַפער ווירד צו עמפפאנגען, דיא נאכריכט, דאס לודוויג פאן טימא אס זענען דיעועס דאס סענטמארטאָנער מאנדראט צוריקגעווענען האט, אויס אמלד אין סענעדורן מיט אייטער-אדנעטליכער פריידע אייגענ-נאכטען ווארדען, דאס מאן עס נאר נישט געראפּשט האט, דאס דער גראף דען בעזערק, וואו ער צום פערטען מאלע איינשטימט געווארען ווארדען, דען סענעדורענען צו לעבע, אייפגעבען ווירד.

דיא דרייא-קאיוער-צוואנממענקונפט.

זיינע מאיגעסטאס קאיוער-אינד קאנגע פראנגען יאָזעף ווירד אום זיטעס דיעועס אין בעגלידיג טונג דעם מיניסטער דעם אים סערן גראפען קאלנאָקי, צום בעזונבע דעם צארען נאך שקיער-ניעוויין (זאכטאט ווארשיי) אים רייווען, פאנטאטאני נישטאטאני אים וויר זיינע מאיגעסטאס אין סקיער-ניעוויין איינסטעשען, אום זעלי-בען זאנע ווירד זיך דער דען טשע קאיוער אינד פירסט-ביססארק דאָרט אנלאנגען, דיא דרייא טאנאָרען בלייבען ביז דיענסטאני נישטאטאני זאטען.

פאליטישען.

דיא אפער דער האבאליא.

היסטארישער ראמאן אויס דעם 17-טען יאהרונדערט, (44-טע פארמערטונג).

„דאָרט שטעהט דאס בעסטע דער זינדע", פוהר פריא ציפאָר וויטהענד פארט, „דאָרט האט עך שטעט מיט דער האנגען פערטאלט פאן וואָהער קאם זיא איינע אויס דערס הווע, ווער ווער וואָהער איז זיא? ווער זינד איהרע עלטערן? מאן האט עס ניע פערשרען: דען וואו זיא ערשאלט, זינד לויטער פאכעלן אינד לוינע ער-האט זיא בעשטימט אינד קאסטען אלס צען, אום דריא רוי-נע טאכא, אויך אינד אונס אללע צו פערדייען. מיהורסאח מוספע מאמאר אינד אויך בערעדען: עס נעלאנג איהר נור צו נישט זיא האט בערישע, וואו טאכאס האלעווי פער-זיכערט, מאמאר נאסטענאכעס קאראיאשע רונדראשען בינגעראכט."

„וואו איז עס?" בעשטאנעטע האלעווי, זיא אונטער-ברעכער, מיהורסאחאויס איינע שאנדליכע קארערען אינד ווילל אויך טאמאר דאצו מאכען."

אינד, פערזאמלונגעס זיך דער טערפע ליכע סא-כאפרא, דער נראכט טאכאס נור מיט איינעם לויט? זיא-טע ציפאָר וויטער: „אויב בעווייז, וואו רעכט אויך האכע! ער קאן זיך נישט פערשטייערען."

אינד, פלאָן אויך הייטערען לאכעלן איבער טאכאס-האיים ציען. „מיך נעמין מאכען מיט היינער נעמיהיים, וויב? נישטעסער!" זאנע ער הווינ, „דאס קאנגעס דאס

פאליטישען.

זיינע קלייד מינער ערזאבענען טענען נישט בעשליעקען. אירדישער קאטה, דען דא שלידערסט, רייכט נישט הערן, אויך זיינע טוסטער אינד מיהורסאח ווערדען נור היינער דורך זיינע לאסטערונג. דיא האט קיינע אהונגע פאן מיהורסאח נאכט אינד דאום שיוועט איהר.

„יעצט נענט אללער וואָרטע!" זאנעט פראזאנט ווערמשהו, וויר זינד פיעל צו טעפסט אן איינאנדער נע-ראשען, וויר האכען אונס פערנעסטען אינד צופיעל נע-פאן, אלס דאס וויר מיט וואָהער בעאנגענעוויס דיעס ווירדאל לאזען קאנטען. אין דיא האכע דיר צועיס נעווייט, טאכאפא, ציפאָר האט דיר צולעצט בעלידיגט. פער-ניב אונס בידען, אינד בעווינע דיר איינעם בעשטערען, בע-דעקען, וואס זיינע פליכט אויס, אינד זינען אויך, דאס דור אויך נעווייטאכטער פערפיללונג הערענלעכען, ווער-אינד צו פרייענטיש פרינדע קאנגעס. פרייע נישט פערנער, וויא אויך פערלאנגעט שפע אָדנע ווירע אינד שויער, צוועקלאז אויף דעם טענען דיר זיינעטאכטע אהער, לער-נע איינזענען, דאס וואו אויך ווייניקע האכען נענטען.

דיא שטירעט דעם לעכענס אויס, אינד דיא ליבענערע פרייא אויך שאטען, דעם קיין אנדערע אן ווערען לויקאמעס. הארע אויף צו פערנעסטען, טאכאפא, דאס דיא אויך מענטש בייט, אינד וואס דיא שאכטע בלויער, דיא הער-ליכסטע פרוכט מענשליכען לויקעס אן דער ברוס דיינעס ווייבעס. וויר וואָללען דיא וואָרטע פערנעסטען, דיא היער בעוועכטעלע וואָהער זינד, אינד איינעם בעשטען טאנ אב-ווארטען, יעצט נענדען צו דער איינען אונגעקליבען טאמאר אויף איהרע קאסטע, וואו זיא אויך שראקען צעפליעטע-רעדע מיט מינעס קינדע טראכטע דיא אימען, לאס זיא נישט